

První elektrické osvětlení

Hospodářskou událostí prvního řádu jest uskutečnění elektrisace ve zdejší obci, jež až dosud chovala se nevšímavě ku snahám o soustavnou elektrisaci venkova a brzdila tím i provedení elektrisace v sousedních obcích, hlavně v Bošovicích. Když však byly v r. 1928 připojeny Bošovice na síť Západomoravských elektráren (Z. M. E.) z opačné strany (od Klobouk u Brna) a když i obce Lovčičky, Milešovice a Kobeřice byly získány pro elektrisaci, začalo se o ní více mluvit i v naší obci. Důležitá informační přednáška byla ve zdejší obci dne 4. listopadu 1928 zároveň s odbornou přednáškou o právní stránce zřízení vodovodu, o jehož zřízení usiloval hlavně dřívější starosta Josef Peterka. Když však pro nedostatečný tlak vody z Křtináku bylo nutno zatím od zřízení vodovodu upustiti, obrátil se zájem občanstva k provedení elektrisace. Tak nezdár s vodovodem přispěl k uskutečnění elektrisace v naší obci. Na základě předloženého elektrisačního plánu usneslo se obecní zastupitelstvo dne 20. ledna 1929 na soustavné elektrisaci obce připojením na síť Západomoravských elektráren. K provedení elektrisace usneseno vypůjčiti 350 000 Kč u Hypoteční a zemědělské banky v Brně za následujících podmínek: Výpůjčka se umoří v 35 letech, bude 6 % úrokována a 1 % umořována a zajistí se na jmění obecním.

Se stavbou rozvodné sítě bylo započato 30. září v obci a současně stavěno vedení z Bošovic k Milešovicím jakož i odbočky do Otnic a Lovčiček. Transformační stanice byla postavena v Chaloupkách u potoka nedaleko mlýna. Za příznivého počasí práce rychle postupovala, takže již dne 18. listopadu bylo rozsvíceno 34 venkovních světel v obci a 19. listopadu již svítilo se v těch domácnostech, které měly „elektriku“ zavedenu a byly na síť připojeny. Že rozsvícení venkovních světel způsobilo rozruch zvláště mezi mládeží, jest pochopitelné. Instalace v domech prováděli jednak zřizenci Z. M. E., jednak soukromí podnikatelé. Při zařizování domovních světel platilo se za světlo průměrně asi 100 Kč. Provedením elektrisace získala i naše obec levnou pohonnou sílu pro stroje všeho druhu. Této výhody hleděli využít hned od počátku podnikavější zemědělci i živnostníci hlavně při mlácení, řezání sečky (řezanky) i dříví, čerpání vody atd., nahradivše dosavadní žentoury a benzinové stroje modernějším elektromotorem. Je jisto, že prováděla se v naší obci elektrisace již v době začínající hospodářské tísně, přece veliký a každému zjevný prospěch elektriny rázem pohřbil předsudky proti „vychvalované“ novotě a citelně zmenšil počet těch, kteří litovali „vyhozených“ peněz a „zbytečného“ zatížení.

Otnická kronika 1920–1944

Jak vzpomíná Helena Pospíšilová

Jeden den, hned po ránu přivezli do Otnic spoustu drátů a dřevěných sloupů. Před svůj domek vyšla tetka H. a nestačila se divit. Hned zavolala stréca M., který taky přihlížel: „Co to sakra tady bude? Nač to sem všechno vozijó? „No přeci budeme tu mět tak tó elektriku!“ povídá staré M. „Nač elektriku, když máme petrolín, lampy a laterně – kdo to bude všechno platit?“ – „To obec zaplatí – každé něco, ty, já, no přece každé svůj díl.“ Tetka se hrozně rozčílila, protože pro ni slůvko „platit“ bylo horší než „umřít“. „My nedáme ani háka, to teda ne, my sme včil dali na nové zvony a víc nedáme, kde by to člověk furt bral – nemáme a elektriku nechceme, my ju nepotřebujeme,“ a práskla dveřama. Za nějaký týden byla elektrika hotová, však tam bylo tech montérů hodně, no a jednoho dne se rozsvítilo! To bylo radosti, zpěvu, tance a jásavého

vyvolávání a pokřikování. Jednou večer jdeme po dědině a rozpustile se chichotáme, když tu proti nám jde tetka H. – na rameně vážky a dvě putynky na vodu – v ruce laterňu. Šla pro vodu na Měkéšek, ale nám to bylo hrozně směšné. Elektrika svítí téměř jako ve dne a ona si bliká na cestu laterňó, ve které se musí světélko hledat. Jedna z nás zavolala na tetku: „Teti, nač máte tu laternu, když svítí elektrika a světla je jak v poledne?“ Tetka se nadechla a vykřikla: „To se smijete mě, vy žebroto z Pančavy, vy bando nevychovaná! Já sem elektriku nechcela a kdo ju chcel, ať si s ňó svítí, ale ať si ju taky zaplatí, já mám svó laterňu a s tó si budu svítit, jak budu chcet. Ani háka nedám, už sem řekla.“ A šla pokulhávale dál, ještě bylo slyšet, jak povídá: „Bože, to je včil svět – šak Sibyla povidala, až bude celé svět zadrátované, bude na světě nejhůř. A už je to tady.“ Tak přivítala tetka H. elektrické osvětlení v Otnicích. Co by asi říkala Otnicím v roce 1965, kdy byla tato vzpomínka zapsána do kroniky? A co teprve dnes?

100 let obce Otnice: kdo nezná historii, neporozumí současnosti